

Schriftelijke vraag/vragen

cf. art. 35 Reglement van Orde gemeenteraad het Hogeland

Datum:	26 januari 2025
Vragensteller:	Linda Visser
Fractie:	Lokaal Sociaal
Onderwerp:	Toekenning PAWOZ gelden. (vervolg)
Voor de procedure bij het indienen/beantwoorden van schriftelijke vragen zie document 'Procedure schriftelijke vragen' in de map 'Afspraken en spelregels' (in iBabs).	

Toelichting/inleiding

Eind 2023 stelde het Rijk 35 miljoen beschikbaar voor dorpen rondom de Eemshaven. Aanleiding: de kabels en leidingen die gegraven moeten worden om windenergie van zee naar land te brengen. Met een enorme inzet brachten de verenigingen Dorpsbelangen de wensen voor hun dorp boven tafel. Het resultaat: voor 175 miljoen aan plannen uit 6 dorpen - Oudeschip, Roodeschool, Uithuizermeeden, Heuvelderij, Oosteinde en Oosternieland. De karakteristieke Poldermolen Goliath uit 1897 schreef in voor een nieuwe vijzel.

In Nieuwsbrief Eemshaven plus van juli 2024 blijkt ook Uithuizen 2 projecten te hebben ingediend te weten Menkemaborg - Verbeteren waterhuishouding rondom de borg- en Tocamaheerd - Voorzieningen en educatie-. Onduidelijk is hoe deze projecten op de lijst zijn gekomen.

In de presentatie "Hoe nu verder" van 24 juni 2024 worden een aantal belangrijke uitgangspunten benoemd, zoals gesprekken met dorpen, inrichten organisatie en ontzorgingsteam voor inwoners, Pawoz-projecten integreren in dorpsvisie en communicatie via dorpsbewoners.

In Nieuwsbrief Eemshaven plus van November 2024 staat vermeld: " De gemeenteraad van Het Hogeland vindt het belangrijk dat inwoners van de dorpen weten wat er met het PAWOZ-geld gebeurt. En dat ze kunnen instemmen met de keuzes die zijn gemaakt. De gemeente gaat er dan ook vanuit dat de verenigingen dorpsbelangen projecten gaan uitvoeren die steun hebben van het merendeel van het dorp".

Naar aanleiding hiervan heeft onze fractie op 6 november 2024 schriftelijke vragen gesteld. Hierop hebben wij in week 48 een reactie gehad.

Naar aanleiding van deze reactie / beantwoording, heeft de fractie van LS de volgende aanvullende vragen.

Vragen

Vraag 1. : In de reactie van het college op de eerste vragen wordt aangegeven dat :

Tijdens de fase van inventarisatie van voorstellen duidelijk werd dat er drie typen projecten naar voren werden gebracht, namelijk projecten binnen dorpen, projecten die dorpen gezamenlijk willen oppakken omdat ze voor meerdere van belang zijn en projecten die als min of meer individuele icoon-projecten voor de regio als geheel kunnen worden aangeduid (molen Goliath, Menkemaborg en Tocama). Over de uiteindelijke verdeling is in juni 2024 heel transparant met alle dorpen afzonderlijk in openbare publieksbijeenkomsten terug gekoppeld. Ook de onderbouwing van die verdeling is

toegelicht. In die bijeenkomsten is op geen enkele wijze benoemd dat er minder geld naar de icoonprojecten en/of dorpsoverstijgende projecten zou moeten gaan ten gunste van de eigen dorpsinterne projecten. Over het algemeen konden alle projectaanvragen, die op korte termijn uitvoerbaar werden geacht (dus met groen stoplicht), worden gehonoreerd. Hooguit zijn eerder gewekte verwachtingen niet volledig gestand gedaan, maar dat heeft altijd te maken met het gegeven dat dorpen met meer woningen/huishoudens, ook al liggen ze iets verder weg van de Eemshaven/Oostpolder, een groter bedrag toebedeeld krijgen dan kleinere dorpsgemeenschappen.

Vraag 1a :

Door wie is bepaald dat de verdeling op basis van aantal inwoners plaats moet vinden en door wie is bepaald dat ook Uithuizen in de PAWOZ gelden deelt en waarom ?

In juni 2024 is met alle dorpen de onderbouwing van de verdeling van het geld afgestemd over drie typen: “dorpseigen projecten”, “dorpsgrens overschrijdende projecten” en “icoonprojecten”. De verdeling van de gelden over de dorpen voor de “dorpseigen projecten” is onderbouwd op basis van aantal woningen per dorp en de afstand van het betreffende dorp tot aan de Eemshaven. Daarmee hebben de dorpen zelf ingestemd. In de aanloop naar juni 2024 is binnen het college (dus vooraf) al besloten om Uithuizen in deze 1^e tranche van te verdelen PAWOZ gelden uit te sluiten.

Vraag 1b :

Op basis van cultuurhistorische aspecten en toegankelijkheid voor een breed publiek valt te begrijpen dat Molen Goliath en Menkemaborg als icoonprojecten zijn aangemerkt.

Maar wat zijn de argumenten om een nog te bouwen praktijkgebouw voor leerlingen Groen van AOC Terra aan te merken als icoonproject ?

In dat stadium was niet meer bekend dan dat aangestuurd werd op een project dat tot doel had om Tocama in oude luister te herstellen. Van dat project was op dat moment bekend dat een aantal onderdelen nog onvoldoende financieel gedekt waren. Om het project als geheel haalbaar te maken, met de kennis van dat moment, werd vanuit de PAWOZ middelen een bijdrage gerechtvaardigd geacht. Zoals bekend is het project Tocama inmiddels in “nieuw vaarwater” terecht gekomen en moet opnieuw beoordeeld gaan worden of het eerder gereserveerde bedrag hiervoor nog beschikbaar moet blijven.

Vraag 1c :

Door wie zijn de projecten “Menkemaborg” en “Tocamaheerd” aangedragen ?

Door respectievelijk het bestuur van de Stichting rond Meckemaborg en de initiatiefgroep rond het “project Tocama”.

Vraag 1d :

Graag een specificatie van de (definitieve)toedeling van de gelden naar de individuele dorpen / buurtschappen en naar de individuele icoonprojecten.

Uiterlijk op 31 maart 2026 moeten alle subsidiebeschikkingen voor alle projecten in de drie hierboven genoemde categorieën bij het ministerie van KGG, dat de PAWOZ gelden ter beschikking heeft gesteld, bekend zijn gemaakt. Tot dan kunnen er nu nog beoogde projecten (alsnog) niet door gaan en andere (nieuwe, mits opgenomen op de totale inventarisatielijst als bijlage bij het Bestuursakkoord van juni 2024) daarvoor in de plaats komen. Daarover zal dan in transparantie met alle betrokken dorpen en initiatiefnemers worden gecommuniceerd. Ook de raad zal daarover worden geïnformeerd.

Vraag 2 :

Met betrekking tot de besteding van de gelden bestemd voor Uithuizen wordt aangegeven dat :
Er is overwogen dat enerzijds mede uit de in 2019 beschikbaar gekomen NPG-middelen al heel veel geld de gelopen jaren naar Uithuizen is gevloeid ter versterking van het kernwinkelgebied en anderzijds verdere investeringen in Uithuizen worden voorbereid in het kader van de regiodeal met minBiZa vanuit het Masterplan Regiokernen (In onze gemeente voor Bedum en Uithuizen). Verder zit in het kader van Nij Begun nog het nodige budget voor leefbaarheid in Uithuizen "in de pijplijn". Kortom: Uithuizen komt op afzienbare termijn om het zo te zeggen voldoende aan zijn trekken.

Vraag 2a :

Waarom is er voor gekozen dat Uithuizen, ondanks dat dit dorp al voldoende aan zijn trekken komt zoals in de eerste beantwoording wordt aangegeven en dat daarmee behoorlijk deel van de gelden ontvangt "ten koste" van dorpsgemeenschappen / buurtschappen die dichterbij de Eemshaven liggen?

Zoals hiervoor aangegeven is Uithuizen juist uitgesloten van ontvangst van gelden voor "dorpseigen projecten" en "dorpsgrensoverschrijdende projecten". Alleen in de categorie "icoonprojecten" is er sprake van toekenning, die dus deels, namelijk voor Tocama, nader overwogen moet gaan worden.

Vraag 2b :

Waarom is, toen bleek dat gewekte verwachtingen bij de dorpen niet gestand konden worden gedaan, niet gekeken naar een andere verdeling van de gelden waarbij minder / geen geld naar Uithuizen zou gaan en meer naar de dorpen rond de Eemshaven / Oostpolder zodat daar meer projecten gerealiseerd zouden kunnen worden ?

Het niet in alle gevallen (dit speelt met name in Oosternieland) "aan de gewekte verwachtingen" kunnen voldoen ziet alleen op het feit dat het niet te verdedigen is dat geen evenwichtige rekening wordt gehouden met de aantal woningen in een dorp en/of de afstand van dat dorp tot de Eemshaven. Overigens, de projecten die in overleg met de dorpen door henzelf "op groen" zijn gezet, kunnen, zover nu met elkaar voorzien wordt, allen uitgevoerd worden.

Vraag 2c :

Is een aanpassing van de verdeling alsnog mogelijk?

Zoals hiervoor aangegeven, ligt veel nog "open" tot 31 maart 2026.

Vraag 3 :

De gemeenteraad van Het Hogeland vindt het belangrijk dat inwoners van de dorpen weten wat er met het PAWOZ-geld gebeurt. En dat ze kunnen instemmen met de keuzes die zijn gemaakt. De gemeente gaat er dan ook vanuit dat de verenigingen dorpsbelangen projecten gaan uitvoeren die steun hebben van het merendeel van het dorp".

Op de vraag waarom de inwoners van Uithuizen niet via de buurtverenigingen bij het maken van plannen betrokken zoals in de andere dorpen werd geantwoord dat er *binnen Uithuizen geen sprake was van het gehele dorp afdekkende, goed functionerende en aanspreekbare besturen van buurtverenigingen.*

Uit navraag komt naar voren dat met de buurtverenigingen (met uitzondering van Het Lage van de Weg) in het geheel geen contact is geweest terwijl meerdere buurtverenigingen graag in een breder kader hieraan hadden mee willen werken en mee willen denken.

Vraag 3a:

Waarom is er niet voor gekozen om in ieder geval de buurtverenigingen in Uithuizen, die wel mee zouden willen doen, bij een inventarisatie van mogelijke dorpsprojecten te betrekken ?

Het viel niet te verdedigen dat een deel van Uithuizen wel PAWOZ geld gekregen zou hebben, omdat daar wel een functionerend bestuur van een buurtvereniging is en in andere delen van het dorp niet. In het kader van het Masterplan Uithuizen wordt momenteel heel breed in Uithuizen contact gezocht (en gekregen) met inwoners. In input daaruit zal in de toekomst worden gebruikt voor beoordeling bij besteding van dan beschikbare financieringsbronnen voor projecten, zoals bijvoorbeeld Nij Begun.

Vraag 3 b:

Door wie is besloten dat de gelden voor Uithuizen niet naar dorpsprojecten maar uitsluitend naar twee icoonprojecten zou gaan ?

Door het college is besloten dat er geen geld uit PAWOZ naar de categorieën “dorpseigen projecten” en/of “dorpsgrensoverschrijdende projecten” is gegaan. De beide in Uithuizen gelegen “icoonprojecten” werden op dat moment opportuun geacht om PAWOZ geld aan toe te kennen.

Vraag 3 c :

Door wie is besloten geen contact op te nemen met de wel functionerende besturen van buurtverenigingen, die een ruimere bijdrage hadden kunnen / willen leveren dan alleen voor hun buurt.

Zie antwoord op vraag 3b